

Maturitní příklady – Funkce 1

1) Pro lineární funkci g platí $g(2) = -5$, $g(4) = 1,5$. Vyjádřete ji předpisem $y = a x + b$.

2) Pro lineární funkci g platí $g(3) = 7$, $g(2) = -2,5$. Vyjádřete ji předpisem $y = a x + b$.

3) Napište předpis lineární funkce, jejíž graf prochází body A, B:

a) $A = [0; 5]$; $B = [-2; 1]$

b) $A = [7; 4]$; $B = [4; 1]$

c) $A = [1; 6]$; $B = [10; -3]$

d) $A = [1; 3]$; $B = [-3; 1]$

4) Určete definiční obor funkce:

a) $y = \left(\frac{1}{10}\right)^x$

b) $y = \log_8(x+3)$

c) $y = x^{-3}$

d) $y = \log_4(2x-5)$

e) $y = x^3$

f) $y = \log_{0,2}(4-x)$

g) $y = \sqrt{2x+3}$

h) $y = \sqrt{2-3x}$

i) $y = \frac{3}{x+1}$

j) $y = \frac{x}{3-x}$

k) $y = \frac{2+x}{x}$

l) $y = \frac{2-x}{5+x}$

5) Určete maximální definiční obor reálné funkce

a) $f(x) = \sqrt{\log_2(x-8)}$

b) $f(x) = \sqrt{1 - \log_5 x}$

c) $f(x) = \log(x^2 - 2x + 2)$

d) $f(x) = \sqrt{\log_2(x-9)}$

e) $f(x) = \sqrt{1 - \log_6 x}$

f) $f(x) = \log(x^2 - 2x + 3)$

g) $f(x) = \sqrt{\log_4(x-10)}$

h) $f(x) = \sqrt{1 - \log_7 x}$

i) $f(x) = \sqrt{\log x - 1}$

j) $f(x) = \sqrt{2 - \log_3 x}$

k) $f(x) = \sqrt{2 - \log_4 x}$

6) Určete obor hodnot funkce:

a) $y = \left(\frac{1}{5}\right)^x$

b) $y = \log_{0,5} x$

c) $y = (x-1)^2 + 3$

d) $y = 5^x$

e) $y = \log_2(x+1)$

f) $y = \sqrt{x+1}$

g) $y = (x+2)^2 - 1$

h) $y = \sqrt{2-x}$

7) Vrchol kvadratické funkce $f: y = x^2 - 2x + 1$ má souřadnice:

a) $[-2; 1]$

b) $[0; -1]$

c) $[-1; 0]$

d) $[0; 1]$

e) $[1; 0]$

8) Vrchol kvadratické funkce $f: y = x^2 + 2x - 1$ má souřadnice:

a) $[1; -2]$

b) $[1; 2]$

c) $[-1; -2]$

d) $[0; 1]$

e) $[1; 2]$

9) Grafem kvadratické funkce $f: y = x^2 - 6x$ je parabola s vrcholem $V[x; y]$. Jakou hodnotu má druhá souřadnice vrcholu V ?

A) $y = -9$

B) $y = -6$

C) $y = -3$

D) $y = 0$ E) $y = 6$

10) Přiřaďte ke každému předpisu funkce odpovídající název grafu dané funkce:

A) $f_1: y = (2x)^2$

B) $f_2: y = 2^x$

C) $f_3: y = \frac{x}{2}$

D) $f_3: y = \frac{2}{x}$

a) přímka

b) parabola

c) hyperbola

d) kružnice

e) exponenciála

f) jiný název

11) Vypočítejte průsečíky grafu funkce se souřadnicovými osami:

a) $y = x^2 - 4x + 5$

b) $y = x^2 + 6x + 4$

c) $y = -x^2 + 2x + 3$

d) $y = -x^2 - 4x - 12$

e) $y = -x^2 + 4x + 5$

f) $y = x^2 + 7x + 3$

g) $y = -x^2 - 5x - 13$

h) $y = x^2 - 3x + 7$

12) Graf nepřímé úměrnosti s předpisem $y = \frac{k}{x}$ kde $k \neq 0$ prochází bodem $A[2; 2]$.

a) vypočítejte konstantu k

b) dopočítejte chybějící souřadnice bodů grafu $P[?; 0,5]$, $Q[1; ?]$

13) Vypočítejte průsečíky grafu funkce se souřadnicovými osami:

a) $y = \frac{4x-2}{2x+3}$

b) $y = \frac{2-x}{3x+5}$

c) $y = \frac{x}{6-2x}$

d) $y = \frac{5}{x-4}$

14) Určete, zda dané body leží na grafu zadané funkce:

a) $y = x^2 + 2$; $A = [-1; 3]$; $B = [0; 2]$

b) $y = x^2 - 2x + 3$; $A = [2; 3]$; $B = [3; 2]$

c) $y = 3x^2 - x$; $A = [1; -3]$; $B = [-2; 14]$

d) $y = 2x^2 - x - 3$; $A = [-3; -3]$; $B = [2; -7]$

e) $y = -x^2 + 5x - 3$; $A = [-2; -17]$; $B = [0; -3]$

15) Určete, zda dané body leží na grafu zadané funkce:

a) $y = \frac{1}{x+1}$; $A = [-1; -1]$; $B = [3; 2]$; $C = \left[-\frac{5}{2}; -\frac{2}{3}\right]$

b) $y = \frac{2}{x-1}$; $A = [-1; -1]$; $B = [3; 2]$; $C = \left[-\frac{5}{2}; -\frac{2}{3}\right]$

c) $y = \frac{1}{2-x}$; $A = [1; 1]$; $B = [1; 3]$; $C = [3; -1]$

d) $y = \frac{1}{3x-2}$; $A = [1; 1]$; $B = [1; 3]$; $C = [3; -1]$

16) Určete neznámou souřadnici bodu tak, aby ležel na grafu funkce:

a) $y = x^2 + x$; $A = [2; y]$; $B = [x; 2]$

b) $y = x^2 + 1$; $A = [3; y]$; $B = [x; 5]$

c) $y = x^2 + 3x - 1$; $A = [1; y]$; $B = [x; 3]$

d) $y = x^2 - x - 4$; $A = [3; y]$; $B = [x; -4]$

e) $y = 3x^2 - 7x - 3$; $A = [-1; y]$; $B = [x; 3]$

f) $y = \frac{2}{x+1}$; $A = [1; y]$; $B = [x; 2]$

g) $y = \frac{x}{x-2}$; $A = [3; y]$; $B = [x; 5]$

h) $y = \frac{x-1}{x+2}$; $A = [2; y]$; $B = [x; 2]$

17) Přiřaďte ke každé rovnici řešené v oboru R odpovídající množinu řešení:

a) $2^{x-1} = \frac{1}{4}$

b) $2^x = -4$

c) $\log_2 2 + \log_2 1 = \log_2 2x$

d) $\log_2 x^2 - \log_2 x = 1$

A) $\{-2; 2\}$

B) $\{-2\}$

C) $\{-1\}$

D) $\{1\}$

E) $\{2\}$

F) $\{\}$

18) Užitím logaritmu vyjádřete ze vztahu $5^y = 4$ proměnnou y .

19) Graf reálné funkce s předpisem $y = a^x$ prochází body A[3; 8] a B[b; 16]. Doplňte chybějící souřadnici b bodu B.

20) Dopačíte chybějící souřadnici bodu M[x; 16] grafu funkce dané předpisem $y = 2^x$

21) Graf exponenciální funkce $f: y = 2^x$ prochází bodem:

a) [1; 0]

b) [0; 1]

c) [1; 1]

d) [0; 0]

22) Určete čísla a , b tak, aby graf funkce procházel danými body:

a) $y = a \cdot 2^x + b$; $A = [1; 0]$; $B = [0; -1]$

b) $y = a \cdot 3^{x+1} + b$; $A = [-1; -2]$; $B = [1; -10]$

c) $y = 2^{x+a} + b$; $A = [1; 3]$; $B = [2; 4]$

d) $y = 3^{x-a} - b$; $A = [-1; 5]$; $B = [0; 11]$

e) $y = a \cdot \log_2 x + b$; $A = [4; 5]$; $B = \left[\frac{1}{4}; -7\right]$

f) $y = a \cdot \log x + b$; $A = [10; 5]$; $B = \left[\frac{1}{100}; -1\right]$

g) $y = \log_{\frac{1}{3}}(x+a) + b$; $A = [2; 1]$; $B = [8; 0]$

23) Vypočítejte průsečíky grafu funkce se souřadnicovými osami:

a) $y = 3x + 2$

b) $y = 3 - 2x$

c) $y = \frac{5x+1}{2}$

d) $y = \frac{1-2x}{3}$

e) $y = \frac{1+x}{2-x}$

f) $y = \frac{3-2x}{x}$

g) $y = \frac{x}{5-9x}$

h) $y = \frac{3}{x+3}$

i) $y = 2^x - 2$

j) $y = 5 \cdot 5^{6x+1}$

k) $y = 3^{\frac{x}{2}+6} - 3$

l) $y = \frac{5^{3x-2}}{5}$

m) $y = \log_2(x+2)$

n) $y = \log_2(2-x)$

o) $y = \log_3(x-3)$

p) $y = \log_4(x+4)$

24) Zjednodušte výraz: $4^x(4^{x+1} - 3 \cdot 4^x)$

25) V oboru $\mathbb{R}$ řešte: a) $5^{3y} = 5 \cdot 5^y$ b) $\left(\frac{1}{2}\right)^x = 4 \cdot 4^x$

26) Řešte rovnici s reálnou neznámou x :

a) $5^3 \cdot 5^9 = (5^x)^3$ b) $6^{x-3} = \left(\frac{1}{6}\right)^4$ c) $\frac{1}{2^{x-3}} = 1$ d) $\left(\frac{1}{16}\right)^{x-1} = 4$

e) $8^{x+2} - 8^x = 63$ f) $2^{x+1} + 2^{x+2} = 96$ g) $3^{x+1} + 3^x - 4 = 0$ h) $4^{x+2} - 4^x = 15$

27) Určete pro která a je funkce rostoucí:

a) $f: y = \left(\frac{3a-1}{4}\right)^x$ b) $f: y = \left(\frac{2a+1}{2a-1}\right)^x$ c) $f: y = \left(\frac{a}{a-1}\right)^x$

d) $f: y = \left(\frac{1}{4} - 3a\right)^x$ e) $f: y = \left(\frac{2-a}{a-3}\right)^x$ f) $f: y = \left(\frac{2a-1}{3}\right)^x$

28) Určete pro která a je funkce klesající.

a) $f: y = \left(\frac{2-a}{5-a}\right)^x$ b) $f: y = \left(\frac{1}{a} + 4\right)^x$ c) $f: y = \left(\frac{2-3a}{5}\right)^x$

29) Pro $a > 0$ vypočítejte: $\log \frac{4}{a} - \log 400 + \log a$

30) Vypočítejte:

1) $\log_8 16$ 2) $\log_{16} 64$ 3) $\log_4 32$ 4) $\log_9 27$ 5) $\log_8 32$

6) $\log_{16} 8$ 7) $\log_{16} 32$ 8) $\log_{\frac{1}{2}} 8$ 9) $\log_{\frac{1}{9}} 27$ 10) $\log_{\frac{1}{16}} 64$

11) $\log_{\frac{1}{5}} 125$ 12) $\log_{\frac{1}{6}} 36$ 13) $\log_{\frac{1}{27}} 81$ 14) $\log_{\frac{1}{9}} 27$ 15) $\log_{\frac{1}{8}} 4$

16) $\log_{\frac{1}{9}} \sqrt{27}$ 17) $\log_{81} \sqrt{3}$ 18) $\log_2 \sqrt{2} - \log_2 \sqrt[4]{2^3} + \log_2 \sqrt[4]{2^5}$

19) $\log_3 \sqrt{3} - \log_3 \sqrt[4]{3^3} + \log_3 \sqrt[4]{3^5}$ 20) $\log_5 \sqrt{5} - \log_5 \sqrt[4]{5^3} + \log_5 \sqrt[4]{5^5}$

21) $\log_2 \sqrt{2} - \log_6 \sqrt[4]{6^3} + \log_6 \sqrt[4]{6^5}$ 22) $\log_{\frac{1}{2}} \frac{\sqrt[4]{2^3}}{\sqrt{2} \cdot \sqrt[4]{2^5}}$ 23) $\log_3 \frac{\sqrt[4]{3^3}}{\sqrt{3} \cdot \sqrt[4]{3^5}}$

24) $\log_{\frac{1}{5}} \frac{\sqrt[4]{5^3}}{\sqrt{5} \cdot \sqrt[4]{5^5}}$ 25) $\log_{\frac{1}{2}} \frac{\sqrt[4]{3} \sqrt{2} \cdot \sqrt{2}}{\sqrt[4]{2}}$ 26) $\log_{\frac{1}{6}} \frac{\sqrt[4]{6^3}}{\sqrt{6} \cdot \sqrt[4]{6^5}}$

27) $\log_2 \sqrt{2} - \log_2 \sqrt[3]{2} + \log_2 \sqrt[3]{\sqrt{2}}$ 28) $\log_7 \sqrt{7} - \log_7 \sqrt[7]{5^3} + \log_7 \sqrt[4]{7^5}$

29) $\log_3 \sqrt{3} + \log_3 \sqrt[3]{3} + \log_3 \sqrt[3]{\sqrt{3}}$ 30) $\log_{13} \sqrt{13} - \log_{13} \sqrt[4]{13^3} + \log_{13} \sqrt[4]{13^5}$

31) $\log \sqrt{10} - \log \sqrt[3]{10} - \log \sqrt[3]{\sqrt{10}}$ 32) $\log_6 \sqrt[4]{6^7} - \log_6 \sqrt{6} - \log_6 \sqrt[4]{6^5}$

31) Rozhodněte, zda body leží na grafu funkce:

a) $A = \left[\frac{1}{3}; 1\right]$ $a B = [1; 1]$ $f(x) = 3 + 2 \log_3 x$ b) $A = [1; 7]$ $a B = [27; 1]$ $f(x) = 7 - 4 \log_3 x$

c) $A = \left[\frac{1}{5}; -1\right]$ $a B = [25; 3]$ $f(x) = 1 + 2 \log_5 x$ d) $A = \left[\frac{1}{6}; 1\right]$ $a B = [6^3; 6]$ $f(x) = 3 + 2 \log_6 x$

e) $A = [33; 38]$ $a B = [16; 20]$ $f(x) = 3 + 7 \log_2 x$ f) $A = [64; 6]$ $a B = \left[\frac{1}{4}; 2\right]$ $f(x) = 8 + 2 \log_4 x$

g) $A = \left[\frac{1}{3}; 1\right]$ $a B = [1; 5]$ $f(x) = 5 + 4 \log_3 x$ h) $A = \left[\frac{1}{4}; 1\right]$ $a B = \left[\frac{1}{16}; -1\right]$ $f(x) = 3 + 2 \log_4 x$

i) $A=[3;3]$ $B=[1;5]$ $f(x)=5-2\log_3 x$

32) Určete pro která čísla m je daná funkce rostoucí:

a) $f(x)=\log\left(\frac{m-1}{m}\right)x$

b) $f(x)=\log\left(\frac{m}{m-1}\right)x$

c) $f(x)=\log\left(\frac{m-2}{m}\right)x$

d) $f(x)=\log\left(\frac{2-m}{3-m}\right)x$

e) $f(x)=\log\left(\frac{m-3}{m-1}\right)x$

f) $f(x)=\log\left(\frac{3-m}{2-m}\right)x$

33) Určete pro která čísla m je daná funkce rostoucí:

a) $f(x)=\log\left(\frac{m-3}{m}\right)x$

b) $f(x)=\log\left(\frac{m}{m+2}\right)x$

c) $f(x)=\log\left(\frac{m-2}{m-1}\right)x$

34) V oboru $\mathbb{R}$ řešte:

1) $\log 2 - \log x = 1$

2) $\log_2 2x - \log_2 8 = 1$

3) $\log 0,1 + \log(2x) = 1$

4) $\log_3 x + \log_3 27 = 1$

5) $\log 1000 + \log x = 4$

6) $\log 5 = \log 4 - \log(5x)$

7) $\log(4x-2) - \log 3 = 1$

8) $\log x = -\log 2$

9) $\log(3x-1) = \log 5 + 1$

10) $\log(4x+8) = 2$

11) $7\log_2(3y-5) = 0$

12) $\log_2(x+1) = 3$

13) $4\log_3(2x-1) = 12$

14) $\log_{0,5}(2-x) = -2$

15) $\log_4(5x-4) = 2$

16) $\log x = 2\log 5 + \log 4$

17) $\log x^2 = \log(4-x^2)$

18) $\log_5(x^2+2x) = \log_5(-3x)$

19) $\log_{0,1}(x^2-5x) = \log_{0,1}(5x+11)$

20) $\log_6(x+1) + \log_6 x = 1$

21) $\log_2(x+7) - \log_2 x = 3$